

System för språktillägg

Personalsektionen 26.01.2023 § 5
79/01.00.00/2023

Beredare Gröndahl Ann-Charlott
Tilläggsuppgifter: telefonnummer: 0443231810, fornamn.efternamn@ovph.fi

Personalsektionen § 41 15.12.2022

§ 41 System för språktillägg

Enligt kollektivavtalet kan språktillägg betalas om uppgiften förutsätter att man förutom sitt modersmål behärskar det andra inhemska språket. Om språkkunskapen hör till behörighetskravet, kan det beaktas i den uppgiftsrelaterade lönen. I så fall betalas inget språktillägg. Den behöriga myndigheten i samkommunen avgör i vilka uppgifter språktillägget ska betalas och hur språkkunskaperna ska påvisas.

Personalsektionen för välfärdsområdessamkommunen beslöt i början av år 2022 att ta i bruk ett system för språktillägg för goda språkkunskaper. Språktillägg betalas för uppgifter där behörighetskravet är goda kunskaper i tal och skrift eller i tal. Dessutom betalas språktillägg till personer i de uppgifter där behörighetskravet är nöjaktig förmåga i tal, men arbetstagaren förkovrat sig i språket och kan uppvisa goda kunskaper. Linjedragningen utgick ifrån att språkravet för den stora gruppen närvårdare i många av de gamla organisationerna varit goda och nu sänktes till nöjaktigt.

Enligt behörighetsstadgan finns för tvåspråkiga enheter fyra språkravsnivåer: God förmåga att i tal och skrift använda det andra inhemska språket som inte är den sökandens modersmål. God förmåga att i tal och nöjaktig förmåga i skrift använda det andra inhemska språket som inte är den sökandens modersmål. Nöjaktig förmåga att i tal och skrift använda det andra inhemska språket som inte är den sökandens modersmål. Förmåga att förstå och använda det andra inhemska som inte är den sökandens modersmål.

Utdrag ur behörighetsstadgan, textdelen i bilaga 1/§41 15.12.2022

För språktillägget förutsätts språkkunskapen påvisas med officiellt intyg eller betyg, i enlighet med förordningen om bedömning av kunskaper i finska och svenska inom statsförvaltningen (481/2003) och behörighetsstadgan. Välfärdsområdets eget språkest, som bedöms enligt en lägre skala, gäller inte som grund för språktillägg. Språktillägg betalas inte heller inom enspråkiga enheter eller till person som beviljats dispens från språkrav.

Sammanställning över hur språkkunskapen kan påvisas i bilaga 2/§41 15.12.2022

På tjänstemannanivå föreslås en fortsättning enligt tidigare modell.

HRD: föreslår att personalsektionen besluter om följande sp

- språktilläggets storlek är 50,00 euro, där behörighetskravet är god i tal och god i skrift
- språktilläggets storlek är 40,00 euro, där behörighetskravet är god i tal och nöjaktig i skrift eller där behörighetskravet är nöjaktig förmåga, men arbetstagaren kan uppvisa intyg över god förmåga i tal
- språktillägg som blivit överförda i samband med personalöverföringarna fryses på ifrågavarande nivå, såvida det inte enligt ovan finns grund för förhöjning
- om det görs ändringar i enheternas språkindelning, justeras språktillägget enligt villkoren i detta beslut

Medlem Jan Ray föreslog att ärendet återremitteras för tilläggsutredning av huruvida välfärdsområdets interna språktest kunde berättiga till språktillägg.

PS: Personalsektionen beslöt återremittera ärendet.

Personalsektionen 26.01.2023

79/01.00.00/2023

Syftet med ibruktagning av ett språktestet var att underlätta rekryteringen. Man ville få ett instrument, med vilket man kunde bedöma om en persons språkkunskap var tillräcklig för en viss arbetsuppgift. Testet planerades utgående från arbetssituationen. Eftersom språktestet inte ger ett officiellt språkintyg, gäller det inte vid val av tjänsteinnehavare.

Testet var avsett för arbetstagare som jobbat länge inom organisationen, men inte var valbara, då de inte fyllde det formella språkkunskapskravet och inte kunde uppvisa betyg eller intyg. Oftast hade förmännen även framfört att personerna klarade sig på båda språken i den praktiska arbetssituationen. En annan större grupp var personal med examen på andra stadiet, där språkkravet var god i tal men där yrkesexamen inte enligt förordningen räckte för att påvisa språkfärdigheter. För att underlätta rekryteringen till välfärdsområdet, har språkkraven för personal med examen på andra stadiet fastställts till nöjaktig förmåga. Färdigheterna kan påvisas med vitsordet nöjaktigt i yrkesexamen.

Enligt behörighetsstadgan kan personalsektionen, där särskilda skäl det påkallar, bevilja den som ska väljas till en tjänst eller befattning, dispens eller lindring från det språkkrav som enligt stadgan krävs. Dispensförfarande har tidigare inom styrelsen närmast tillämpats i situationer då det inte funnits andra behöriga sökanden.

Då systemet med språktillägg planerades inför välfärdsområdets start 2022, söktes en modell som dels skulle vara tillämpbar inom en stor organisation och dels skulle motivera till språkutveckling och därmed förbättrad kundservice och patientsäkerhet. Syftet med språktillägget är att belöna personal som har goda språkkunskaper, samt att uppmuntra personalen att studera och utveckla sina språkfärdigheter. I grupper där språkkravet är nöjaktigt belönas därför även de som uppnår goda kunskaper med ett språktillägg. För tillfället betalas välfärdsområdets språktillägg till 2 838 anställda.

Förslaget om att ev. koppla språktestet till systemet med språktillägg, bedöms få konsekvenser på flera områden:

- Välfärdsområdet skulle bli tvunget att sätta stora personalresurser på att möjliggöra och upprätthålla ett system med språktest till c 4000 nya avtalsanställda + en stor mängd korttidsanställda (timlistor). Tilläggsbehov av språklärare. Under år 2022 har 120 språktestprestationer registrerats.

- Välfärdsområdet bygger ett system där språkläraren/lärarna skulle utöva offentlig makt, genom att de godkänner eller underkänner testerna och därmed direkt påverkar lönen.
- Språklärarnas arbetsinsatser kan inte riktas till utveckling av språkkompetens och språkinlärningsmetoder, vilket nu planeras.
- Systemet kommer att upplevas som orättvist, då ett internt och inte lika omfattande språktest skulle jämföras med de officiella intygen och examina. Arbetsgivarens likabehandling kan ifrågasättas.
- Systemet motiverar inte till vidare språkutveckling bland personalen .
- Systemet skulle innebära en betydande tilläggskostnad. Om uppskattningsvis 4000 arbetstagare får ett språktillägg på 40 €/mån, ger det en årlig tilläggskostnad på 2.782.000 euro. Beloppet inkluderar sociala avgifter, inverkan på arbetstidsersättningar och semesterpenning. Beloppet motsvarar lönekostnaden för 55 sjukskötarbefattningar.
- Systemet medför tilläggskostnader för nyanställning av flera språklärare samt ökade kostnader för administrativ personal.

På basen av konsekvensbedömningen upprepas tidigare förslag.

HR-direktör Gröndahl Ann-Charlott

Föreslår att personalsektionen beslutar om följande principer för språktillägg

- språktilläggets storlek är 50,00 euro, där behörighetskravet är god i tal och god i skrift
- språktilläggets storlek är 40,00 euro, där behörighetskravet är god i tal och nöjaktig i skrift eller där behörighetskravet är nöjaktig förmåga, men arbetstagaren kan uppvisa intyg över god förmåga i tal
- språktillägg som blivit överförda i samband med personalöverföringarna fryses på ifrågavarande nivå, såvida det inte enligt ovan finns grund för förhöjning
- om det görs ändringar i enheternas språkindelning, justeras språktillägget enligt villkoren i detta beslut

Beslut:

Medlem Jan Ray föreslog att välfärdsområdets interna språktest skulle berättiga till ett språktillägg på ex. 30€ och att personalavdelningen utarbetar ett förslag för denna process. Rays förslag understöddes av Aira Helala.

Vid omröstningen stöddes föredragandes förslag av sju medlemmar (Brännkärr-Friberg, Suomela, Strömsholm, Tuomela, Pärus, Vahtera, Lindqvist) medan Rays förslag stöddes av två (Ray och Helala). Personalsektionen godkände därmed föredragandes förslag.

Aira Helalaföreslog eb åtgärdsmotion enligt vilken en arbetstagare som kan uppvisa nöjaktiga kunskaper i det andra inhemska språket i en uppgift som förutsätter nöjaktiga språkkunskaper skulle berättiga till språktillägg. Åtgärdsmotionen fick inget understöd.